

S Z A R V A S

T Á R S A D A L M I É S S Z É P I R O D A L M I L A P

Szerkesztőség Kényes utca 175.

Kiadóhivatal

Selyem-utca 240. sz. szám.

Deutsensmid János kereskedése.

Megjelenik hetenkint kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr — Félévre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr

Hirdetsek árszabályszerint vétetnek fel.

Egyes számok kaphatók.

Lövenfeld Soma és Kalmár Dániel kereskedésében.

Előfizetési felhívás.

Lapunk II. évfolyamának 2-ik negyedébe lépett. Ez alkalommal tisztelettel felkérjük lapunk olvasóit, hogy előfizetéseiket mihamarabb megtenni sziveskedjenek, hogy a nyomtatandó példányok száma iránt eleve tájékozva lehessünk.

Ez évnegyedtől kezdve a «Szarvas» tulajdonjogát alólítottak megszerezvén, az április—juniusi negyedre az előfizetési összegek az új kiadóhivatalba Selyem-utca 240. sz. Deutsensmid János kereskedésébe küldendők, vagy a lap kihordóinak adandók át aláírásainkkal ellátott nyugta ellenében.

Az új évnegyedben munkatársainknak tömörítése által kívánjuk lapunkat élénkíteni s e tekintetben előre is elárulhatjuk, hogy ez új évnegyedben munkatársaink csaknem megkétszereződni fognak.

Különösen kell hangsúlyoznunk, hogy lapunk nem szolgál egyoldalul-

lag egy társadalmi osztályt sem, hanem úgy az intelligencia, valamint az iparososztály és a gazdaközönség saját lapját találhatja fel benne, mely oknál fogva hisszük hogy Szarvas város olvasóközönsége pártolását ezután sem fogja megvonni tőlünk.

A „Szarvas” előfizetési feltételei:

Egész évre . . . . . 5 frt —

Félévre . . . . . 2 frt 50 kr.

Negyedévre . . . . . 1 frt 25 kr.

Egyesszám . . . . . 5 kr.

Lapunk számonként kapható Lövenfeld Soma, Kalmár Dániel, Krcsmárik Endre, Deutsensmid János és Nagy Mihály üzletében.

Szarvas, 1893. Ápril. 4.

Mihálfi J. és Deutsenschmidt J. laptulajdonosok.

A testgyakorlatok és a nemzet hadereje.

(P. J.) Ma már a harc nem a párok küzdelmén, s a harcosok kü-

lönös testi erején, hanem főleg jobb fegyvereken dül el.

A harcosok száma és a fegyvernemek jósága mellett ma csak másodrendű kérdés a katonák testi ereje.

Mig a népek hősi korában egy vitéz kalona csapatokat vert le erejével: ma egy gyenge ifju kitünő fegyverével óriásokat verhet le.

És mindemellett a kormányok és népek legfőbb törekvése még ma is a katonaság testi erejének és ügyességének nevelése. E látszólagos elmentésnek alapja az emberi nemnek a civilizációval lépést tartó gyengülése.

Minden lépés, mely a kényelmesebb élethez visz, munkától ment fel s erónket gyengíti. Amig minden munkát testünk nyers erejével végzünk, e munka edzetté, izmossá tett; s hogy a gépek a természeti erővel helyettünk dolgoznak, erónk a nyugalomban elvész.

A legerősebb emberek bizonytalannal akkor éltek, mikor a követ emelõ-

T Á R C Z A.

Ne süsd — —

Ne süsd, ne süsd le szép szemed
Éltemnek üdvö kis leány,
Hadd lássam azt az éjfélet
Merengve fényes csillagán!
Miért remeg kis hab kezéd?
És mért vagy, mért oly halavány?
Meggő kit sorsa elvezet
Kedves leány!

Ha estve ablakodra száll
Az illatos, lágy fuvalom,
S a hold szelid sugárinál
Lágy csókot érzess arcodon,
Vedd kedvesed üdvözetét
Ki messze, messze egymagán
Sóhajtva küldi azt feléd
Kedves leány.

Gondolj reám, ha utadon
A myrtus ága mosolyog,
Majd eltűnik a fájdalom
Lcsziünk mi is még boldogok

És hogyha myrtus lombokat
Más fűzne homlokodra tán? — —
Ugy-e mily balga gondolat
Kedves leány.

Ne süsd, ne süsd le szép szemed,
Éltemnek üdvö kis leány
Ne is remegjen habkezéd
S ne légy, ne légy oly halavány
Hisz az idő gyorsan repül
Nap két a sardon éj nyomán,
Csak te maradj te hívemül
Kedves leány! y. a.

Szezám, nyilj meg!*)

EDGRENÉ svéd rajza.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer . . .
Ez egyszer egy kis irnok volt, nem épen fiatal, külsőre elég kopott, aki a menyegzője után való nap elment a hivatalból és hazatért.

Magán a menyegzője napján háromig maradt a hivatalban. Aztán csak elment, és, csupa megszokásból, elköltötte a magá szerény ebédjét a város valami utcácskájának egy sötét kocsimájában. Ezekután betért a Keleti-főútra, ennek egy régi há-

*) Mutatvány a »Hétköz»

zába, itt a lakásába, hogy magára szedje azt a kopottas ruhát, ami már vagy tizenkét esztendeje szolgált neki k'üntetésül. Sokat hánytorgatta, a menyegzőjére ne vegyen-e ujat, de csak átlátta, hogy biz' ez fölösleges pazarlás volna.

Az arája telegráfos kisasszony volt hosszacska, soványka, gyenge is a munkától és a nélkülözésektől — nem volt benne semmi fenséges. Az esküvőt szerényen ülték meg egy öreg hajadon-nénjénél, a ki a déli negyedben lakott. A menyasszonyon fekete selyemruha volt és az új pár kétfogatún tért haza.

Igy telt el az esküvő napja. De most a másnapról van szó. Tíz óra óta ott ült az irnok a hivatalban, mint minden más napon. Most tért haza. »Haza!» Ez olyan idegennek tetszett neki, olyan idegennek hogy gondolatba merülve meg-megállt az uton.

Gyermekkori emlékek keltek föl benne. Kis fiúnak látta magát, amint ott ült az apja asztala mellett a kis presbiteri házban és meséket olvas. Hányszor olvasta az Ezeregy éjszakában az ő legkedvesebb meséjét: »Ali Baba és a negyven rabló»-t! Szorongó várakozásban hányszor dobant meg a szive, mikor a meséje hőisével odaért a barlang szájához és elébb halkán,

lő-rúd nélkül kellett tova gördíteni s a vadat a kar pusztá erejével kellett leverni. S a leggyengébbek bizonyosan abban a korban élnek, melyben a gépek felmentvén e megélhetési munkától, ezt másféle munkával nem pótolják.

Hozzájárul ez általános gyengülés mellé még az ifjuság ereje csökkentéséhez korunk laza erkölcsé, a romlott családi élet ezer ferdesége.

Mindez annyira satnyává teszi a különben ép és erős testtel született gyermekeket, hogy mire az állam testi vizsgálata alá kerülnek, igen sokan már a mai könnyű fegyverforgatásra sem alkalmasak.

E bajon pedig az által már késő segíteni, hogy a besorozott katonát kezdjük erősíteni, mert így csak a már beváltakat képezzük úgy ahogy és a harczra nem teszünk többet alkalmassá.

Az igazi katonanevelő intézetek, melyekben a nemzet hadereje rejlik, csak a testgyakorló helyek lehetnek. — A gyermekek testi nevelése nemcsak nemes, emberi kötelességünk de erre utal a nemzet biztonságra is. A görögök magas miveltsége és hatalmas hadereje egyránt tápot nyert a testi nevelésben.

A görögöknél ép úgy szükség volt az ifjak mesterséges testi nevelésére, mint az uj-korban. Mert nálunk a testi munkától felmentő gépeket, a rabszolgák kédezték.

Görögország csak addig maradt nagy, míg a testgyakorlatokkal edzettette ifjait, míg az élvezetes munkával éperőssé vált hadsereg volt bástyája.

Sokkal közelebb fekvő s meggyőzőbb példa é testgyakorlatok harczra képesítő hatására a két német-francia háború, Németország legnagyobb és legdicsőbb háborúi a német torna fejlődésekor s virágzásában váltak. A nagy Napoleont a német tornászok által vezényelt csapatok verték meg, s Párizst ismét a tornában erősödött hadsereg övezte körül.

Hanem legvilágosabban látjuk be, hogy a katonaság kiképezését mennyire elősegíti a rendszeres testgyakorlatok üzése, ha keressük, hogy mily tulajdonok kívánatosak a mai katonában és mennyiben fejleszti ezeket elő egyik vagy másik testgyakorlat.

Az első dolog, hogy a lovas lovagolni, a gyalogos gyalogolni tudjon a lehető kitartással. Mindkét ügyességet és a rá szükséges erőt a nekik megfelelő gyakorlatok fejlesztik. Különösen a járás és futás, a kitartó gyaloglások veszik leginkább igénybe a katonák erejét s ki csak annyit jár és fut katonasága előtt, mennyire kényelmes körülményei készítetik, bizony kidül már az első nagyobb hadgyakorlaton.

A különös katonai gyakorlatok, a legnagyobb feladatok könnyű elvi-

seléséhez legelső a minden ízében ép és erős test, a fáradságok türéséhez szokott kitartó szervezet és az erős akarat. Mindezt a legkönnyebben, élvezettel megszerezvük a tornázás, futás, gyaloglás, ökölvívás stb. szórakoztató gyakorlatokkal. Ugy annyira megkönnyítik e különmű testgyakorlatok a katonák kiképezését, hogy az államoknak a hadsereg erejét már a gyermekkortól kellene nevelni.

A katonai fegyelmet, leleményeséget, bátorságot, lélekjelenlétet, báráli önfeláldozást a helyes testi neveléssel a még gyermekifjuba öntve bennük a nemzet derék katonát és ép erős embert nyer.

De, hogy a helyes testi nevelés a nemzet haderejét számbavehetőleg nevelhesse, általánossá kell válnia, nemcsak az iskolában, de az egész társadalomban.

Ezt elősegíteni tehát minden állampolgár első kötelessége.

H I R E K.

— Adomány. Gróf Bolza Geza a községi szegények számára 20 forintot küldött előjáróságunkhoz kiosztás végett.

— Közzemlén. A III. osztályú kereseti adó kivétési lajstrom a kir. pénzügyigazgatóságtól leérkezvén az adóügyi osztálynál 8 napi közzemlére van kitéve.

— Színügy. Székesfehérvári színigazgató a főszolgabíró hivatalhoz távirati kérényt intézett színiengedély iránt.

nyugtalanul, majd egész fennhangon és szilárdan kiáltotta: Szezám, Szezám nyilj meg!

És mikor a hegység feltárta kapuit, milyen pompa! A kis papi hajlék szobácskája egy igézetre hegyi kincses házzá alakult, a falakon környöskörül a legdrágább kövek ragyogtak ékesen; kocsi, ló, hintó, fegyver, fegyverzett... mind ami fényeset egy gyerek képzelete csak meg tud alkotni. Az apja csudálva nézte kis fiát; olyan rég ideje, hogy ő maga fiatal volt és a többi gyermeke már olyan rég, hogy meg-nőtt, hogy meg sem is értette a gyermekeket és szinte szemrehányólag kérdezte sokszor: mire gondol, miért csillog ugy a szeme?

Aztán az ifjúkora ötlött az irnok eszébe, upsalai tanulóévei. Költő volt, dalnok; nagy tehetségnek tartották és a társai nagyon becsülték. Ki hitte volna akkor, hogy ez lesz a vége: hogy irnok lesz, egy sápadt telegráf kisasszony lssz a felesége és künn lakik a kötélverő-utcában, a szegények negyedében! Ó, az élet olyan derűsen mosolygott eléje; a jövő végtelen távlatot mutatott; semmisen tetszett lehetetlennek. Nincs tisztség olyan nagy, hogy el ne érhesse, nincs asszony olyan szép, hogy meg ne nyerhesse. Baj is az, hogy

szegény, hogy Andersonnak híjják és nyolczadik fia egy szegény papnak, aki meg paraszt szülektől való! Hány lángelme került kín a nép kebeléből! — Igen, az ő lángelméje, az a bűvös ige, az ő «Szezám, nyilj meg»-je, amely megnyitja majd előtte a világ minden káprázait. Hogy aztán a dolgok mint váltak mégis másra, nem is akart rá gondolni. Lehet, hogy a tehetsége nem volt olyan nagy, mint amilyennek vélte, vagy az anyagi nehézségek fojtották el; lehet, hogy a balsors szólt közbe — bizonyos, hogy úgy járt, mint az Ali-baba rossz báteja, Kasszim, aki egyszer a barlangban rémülten vette észre, hogy elfelejtette a bűvös igét és halálos szorongásban mindhiába kutatta emlékezetében. — Igen, ugy van, yehéz időket ért már meg — de most minek arra gondolni?

Mindezek a gondolatok rohamosan váltakoztak agyában; egyszerre csak a királylányra gondolt, aki épen most vonul be a székvárosba. Mődja volt benne, hogy a főnökeihez szegődve, láthassa az ünnepélyt és a hajóra szállást. Milyen szép látvány! Ifjuságának költői hevülése majd hogy meg-nem szállotta ez ünnepélyes pillanatban és ha még mindig az a fiatal, a mult ígére-teivel tele poéta lett volna, nem pedig egy ismeretlen irnok, bizonyára verset ír ez

ünnepségről és elküldi a »posta« című lapnak.

Mert szép dolog, szép dolog e perczben Viktória hercegnőnek lenni. Olyan óra ez, amelyet az élet nem sokat nyújt. Tizenkilenc évesnek lenni; fiatal férj ifjú feleségének lenni. Szeretni és szeretettni; így vonulni be az új székvárosba, amely vigan feldiszítve, az őszi nap csudálatos szépségében várja; megszámlálhatatlan tömegek üdvözlő örömköltésait hallani és nem birni annyi életismerettel, amely e fényes kép mögött ott sejteti a sötét árnyakat.

Igen, bizonyára, ez feledhetlen egy pillanat, amilyen pillanat kevés halandónak jut részesül s a mely ugy látszik inkább a mesevilágba tartozik, mint a valóba. A bűvös ige, a «Szezám, nyilj meg!» nyitott-e meg valaki előtt szebbet? — És mégis! mégis!...

Az irnok hazaért és megállt az ajtaja előtt.

Nos hát, nem! Mindezek után, az a királyi herceg, aki most viszi a hitvesét az ünneplő székvárosba, egy szikrával sem boldogabb, mint ebben a perczben ő. Mert most találta meg azt a sokáig elvesztett bűvös igét. Az ajtófélfá kis csengő gombja ez az ő Szezámja. Csak meg kell nyomnia.

— Majális. A főgymnásium ezidei majálisa Május hó 5-én tartatik meg.

— A Melján harangot f. hó 14-én bocsájtották le az evang templom tornyából Thury János harangöntő jelenlétében. Mint értesültünk a harang öntésével Thury pütkösdi ünnepekig elkészül.

— A holt körös zsilipjeit f. hó 13-án délután 2 órakor az ármentesítő társulat szakaszigazgatósága a hatósági kiküldöttek jelenlétében megnyitatta s a holt mederbe 3 méter és 20 centiméternyi magasságú vizet bocsájtattott be.

— Iparhatósági biztos. Golian Soma iparhatósági biztos ezen állásáról lemondván a főszolgabíró e tisztségre Liska János főgymnásiumi tanárt nevezte ki.

— Adókiivetőbizottság. A szarvasi kir. Adóhivatal kerületén működő s az 1893—95 évekre alakított adókiivető bizottság elnökévé a pénzügyminister Mikolay Mihály közjegyzőt s elnök helyettesévé Dr. Salacz Oszkárt nevezte ki. Rendes tagokul a pénzügyministerium részéről Zlinszky István és Réthy Sándor a megyei alispán részéről ids. Kollár János és Mázor József póttagokul az előbbi részéről Derezy Ferencz és Lengyel Sándor az utóbbi részéről Tepliczky János és Tolnai Ferencz neveztek ki.

— Vásár. Szentés város legközelebbi vásárja f. hó 24 25 és 26-án tartatik.

— Értesítés. A 7 és 8-ik kiosztásu legelő nynevezett nyísti földek gazdáinak tudomására hozatik, hogy Golian Soma katasteri ügyvezető által a helyszíni felvétel vagyis az egyes birtok részleteknek összeírása holnap esetleg holnapután ejtetik meg, felhivatnak tehát az összes ottani birtokosok, hogy holnap reggel 8 órakor kiut a helyszínen saját érdekükben megjelenjenek. A 4-ik kiosztásu és a siratói legelők hely-

és a hegység újból feltárja neki kincseit — többé nem drágaköveket, ragyogó fegyverzeteket, mint gyermekkorában. — nem tisztaságokat, méltóságot, fényes társadalmi állást, mint ifjúkorában, — nem, de mindennel jobbat, ami minden emberi boldogság veleje az élet magaslatain ép úgy, mint rejtekeiben: szívet, amely nem ver csak érte, otthont, amelyben valaki türelmetlenül várja, valaki, egy asszony! Igen, egy asszony, akit szeret, nem az első ifjúság szenvedéssel, de a teljes kor gyengédségével és hűségével.

Megállt az ajtó előtt; fáradt volt, éhes volt s a felesége ebédre várja. Ez bizonyára pörias, nagyon közönséges és mégis milyen csudálatosan új és gyönyörűsége!

Gyengéden, a gyermek óvatosságával, aki a most kapott játéka után nyúl, nyomta meg a gombot — úgy állt itt esőndesen, lelekzetelfojtva, hallgatózva az apró könnyű léptekre, amelyek gyorsan közeledtek.

Egészen mint gyermekkorában, amikor a hegy előtt állott és elébb halkán, kissé felve kiáltotta, de aztán fennhangon, reményes reszkető örömmel:

»Szezám, Szezám, nyilj meg!«

szini felvétele a jövő héten fog eszközölni, miről az érdekelt birtokosok újabb meghirdetéssel fognak értesíteni.

— Katasteri munkálatok. A kir. pénzügyigazgatóság elrendelte, hogy a volt Károlyi-féle birtok, úgy mint a siratói közlegelő katasterileg szétosztassék, s e munkálatok keresztül vezetésére a község alkalmas ügyvezetőt hozzon javaslatba.

— Pályázat. Lapunk kiadóhivatala nyílt pályázatot hirdet egy költeményre vagy tárczaccikre. Pályadíj 5 frt. Pályázat határideje 1893. Május hó 1-je. A beérkezett művek felett egy lapunk szerkesztősége kebeléből alakított 3 tagú bizottság fog itélkezni.

— Napfogyatkozás. Teljes napfogyatkozás lesz ma délután 2 óra 11 perctől 5 óra 33 perczig, mely látható egész déli Amerikába, Európa déli részében, betudva az osztrák-magyar monarchia és déli Németország legnagyobb részét — Afrika nyugoti részében és Kis Ázsia egy részében. Minthogy azonban hazánk már nagyon közel esik a láthatóság határához, az első-tűlés alig terjed a nap átmérő 1 tized részére s így (különben is már közel napnyugtához) észrevehető nem lesz.

— Tanítók tisztelgése. A helybeli tanító-egyesület tagjai szeretett elnökük Benka Gyula főgym. igazgató iránti tiszteletüknek és ragaszkodásuknak ápr. 12-én szép tanujelét adták, midőn névnapja alkalmával testületileg tisztelegtek nála. Az egyesület jókivanatait Schiff Adolf egyesületi alelnök tolmácsolta, mire az érdemes igazgató a nála megszokott tartalmassággal és ékes szóalással meghalottan köszönte meg a személye iránt tanúsított tisztelet nyilvánítást.

— Takarékpénztári gyűlés. A helybeli takarékpénztár igazgató választmánya Salacz Ferencz igazgató elnöklele mellett ápr. 12-én gyűlést tartott, melynek tárgyait az igazgatónak rendes havi jelentésén kívül különösen Pöl Dani igazgató és Pónyiczky János pénztárnok lemondásaink tudomásul vétele s eziránti intézkedések eszközzése képezték. A lemondott illetve nyugdíjazandó pénztárnok nyugdíj mennyiségére vonatkozó tervezet előkészítésével az intézet tisztviselői Benka Gyula és Mikolay Mihály tagokból álló bizottság küldetett ki, s az üresedésbe jött pénztárnoki esetleg jegyzői állásra a helyi lapban pályázat hirdettetik. A rendkívüli közgyűlés napja máj. 1. d. u. 2 órakor mely napon az üresedésben lévő tisztségek választás utján töltetnek be.

— Iparosok figyelmébe: A szarvasi ipartestület és az ipartestületi betegsegélyző pénztár tagjai vegyék tudomásul azt, hogy Szarvas város orvosai: Dr. Fuksz Ede, Dr. Szlovák Pál, és Dr. Mikolay István a jótékonyági czél érdekében újonnan megalakult ipartestületi betegsegélyző pénztár tagjait — eshetőleges betegségük tartalma alatt — czentül is éppen oly odaadólág fogják gyógykezeltetni, mint azt az elmúlt időkben tették a feloszlatott szarvasi ifjúság önképző és betegsegélyző pénztár tagjaival. A város területén létező két gyógyszer-tár tulajdonosai pedig névszerint Medveczky József és Bugyis Andor gyógyszerészek szintén % oly engedményt, ajánlottak fel mint a milyen % engedményben része-

sült a volt betegsegélyző egyesület. Ezen szíves jótékonyági ténykedésükért az orvos és a gyógyszerész urak előre is fogadják köszönetünket úgy a t. betegsegélyző pénztár elnöksége, mint annak tagjai részéről. Kelt Szarvas 1893. Ápril. 12. Opauszky István a t. b. p. elnöke Osztróluczky János a t. b. p. jegyzője.

— Béli tudósítás. A szarvasi iparos ifjúsági «Önképző kör» tagjai f. évi ápril 3-án bált rendeztek a »Bárány« vendéglő nagy termében, a melyen szép számmal egybegyűlt közönség vett részt. Nem hiába hogy az iparos ifjúság rendezte ezen bált, de — sajnos — az abban részt vett közönségetis az ifjúság képezte. De reméli, hogy máskor a társadalom idősb tagjai által is pártfogolva lesz a mennyiben azok szintén részt fognak venni a fiatalok vigadozásában. Más különben az egybegyűlt ifjúság Pepiek zenéje mellett kivirradtig jó kedvel mulatott. A felülfizetők névsora, a következő: 2 frt 20 krral felülfizettek: Golján Sámuel, Lusztig Miksa, 1 frt 20 krral, Lusztig Leopold, Bácskai Izidor, 40 krral, Zamba Juliska, Nepokoj Jusztli, Kelement János, Ribárszki János, Tischler Lajos, Gaál Sámuel, Darida Mihály, Maginyecz Mária, Römer Mihály, Uhljar András, Janurik János, Pecsénya János, 35 krral. Csür Péter 20 kr. Artner Béla, Bagari Pál, Szűcs Béla, Bátori Sándor, Hász Ignác, Froska Sámuel, Sinkovicz István, Schlajchó Sámuel, Molnár Juczi, Potoczki János, Mikolay Lajos, Bobvos Erzs, Gibl János, Glásner Adolf, Kapusztai István, Konez Elek, N. N. Grósz Lambert, Boros Pál, Pribelszki Lajos, Gaál Ferencz, Sulcz Sándor 15 krral, Vinkovics Vincze, 10 krral, Blaskó Sámuel. Bejött tiszta jövedelem az «Önképző kör» pénztára javára, 26 frt 80 kr. Kelt Szarvas 1893. Ápril 4. Schlosszer János az ö. k. pénztárnoka Osztróluczky János az ö. k. jegyzője.

— A járványok krónikájából. Az ó-ki-gyósi nagy majorban kanyaró, Szeghalmon ronesoló toroklob lépet fel. Gyulán a legfrisebb járvány a veres himlő, mely azonban egészen szelid természetű.

— A trachoma észlelésére a belügyminister dr. Kranovics orvosszakértőt küldte le Bekesvármegyébe, ki is pénteken érkezett Gyulára s tegnap dr. Baros Arthur városi orvos kíséretében bejárta az összes iskolákat, melyekben több gyanus eseten kívül három kétségtelenül trachomást is találtak. A trachomás gyermekeket rögtön hazaküldték és orvosi gyógykezelés alá veszik.

GSARNOK.

Házassági szokások Ázsia népeinél.

(Folytatás és vége.)

A pusztai népeknél, mint sok más népnél, a vőlegénynek mennyaszonyát elkel rabolni, miután a vételért lefizette. A vőlegény ki látszólagos erőszakkal nyomu

asátorba, menyasszonyát szőnyeggel borított tevére ülteti s elviszi. A menyasszony férje sátrában 2 hétig van, azután ismét visszavezetik szülői házába, hol a vőlegénynek csak szigorú felügyelet mellett szabad meglátogatnia; több hó eltelte után — miután a próbát kiállotta — asszony lesz.

A mongol vőlegény igen olcsó áron kapja meg menyasszonyát, (a mi pénzünk szerint 10—15 frton.) A pénzen kívül még még más tárgyat vagy élelmi cikket köteles adni. A szertartásnál főszerepe a papnak van ki feldiszítve meg a menyasszony házához ott sokáig imádkozik azután papírpénzt éget el, mire a vőlegényhez mennek, hol ugyanezt is mélti egy másik pap. Erre lakoma következik.

A birmai lánynak értésére jutván, hogy kérő jön, éjjel virágot tesz ablakába; az ifju eljön, megéri a leány kezét, mit az megadván, elküldi a menyasszonyi ajándékot, mi rendszeresen igen sok szokott lenni.

A sziamiaknál már több szertartást találunk; itt is igen sok szokott lenni a menyasszonyi ajándék. A lakadalom számára külön házikót emelnek s itt teszik közszemlére a kölcsönös ajándékokat. Az esküvő napján összegyűl a rokonság, eljön a pap, kire nagy szerep vár; az ifju pár emelvényre ül, kicseréli az ajándékokat, mire a vallásos czeremonia következik, melyet gazdag lakoma követ.

A khinaiaknál a papot öreg nő helyettesíti, ki megszenteli a párt s megírja a házassági szerződést. A menyegző napját csillagjós által jelöltik meg; a meghatározott napon egybegyűl az összes rokon a menyasszony arannyal, ezüsttel felczizomázza magát, azután a vőlegénnyel egy csészéből iszik, mire nagy lakoma következik. A khinaiak igen csekély vallásossággal vannak a házassági szertartásoknál, minek következménye az, hogy a férjnek joga van nejét verni, éheztetni, sőt eladni is, noha ebben nagy szerepe van annak a hitüknek, hogy a nőnek nincs lelke. Az eljegyzés náluk is meg van s nem ritka az az eset, hogy a kiszemelték még a gyermekkorukban jegyeztetnek el. Érdekes törvényük, mely szerint khinai nem köthet házasságot színésznővel és viszont. E törvény ellen vétőket igen szigorúan büntetik; így Lehnert beszéli, hogy egy ily férj 600 bambuszütést kapott, a nő pedig 80-at az arczára, mibe meg is vakult.

A japánoknál a férfinak, hogy házassodhassék, legalább 20 évesnek, a nőnek,

16 évesnek kell lenni. Az eljegyzés úgy történik, hogy a kijelölt pár egy másnak jandékot küld, mi a beleegyezésnek bizonyítéka. A menyegző napján a menyasszonyi hozomány a vőlegény házában közszemlére tétetik ki; a házat képekkel, czifraságokkal aggatják teli, azután elmennek a menyasszonyért, ki fehér ruhában, követve a pirosba öltözött nyoszolyó lányokól, jelenik meg. Miután mindenki elfoglalja a kijelölt helyét, kezdetét veszi a szerrarás, mely abból áll, hogy az egyik nyoszolyólány által egy kétszáju korsóban átörváltott pálinkából (szaki) isznak felváltva a vőlegény az egyik száján, a menyasszony a másikon; ez mindaddig ismétlődik, míg a korsó ki nem ürül, mit zajos lakoma, táncz stb. követ. Az esküvőn se pap, se polgári hatóság nem vesz részt, csak az illető rendőrfőnök beírja őket az erre rendeltkönyvbe.

Az elősorolt népeknél meg van engedve a többnejűség, még a modern Japánban is sőt több helyen, pl. a szingálknál a többférjűség is; több helyen el van ugyan tiltva a többnejűség, de a másodfeleségek tartása nem; ily esetben a másodfeleségek valamint azoknak gyermekei, alá vannak rendelve a törvényes feleségnek, illetőleg törvényes gyermekeknek. A kaszdrenszer csak a hinduknál találjuk.

E példából lehet látni, hogy Ázsia minden népénél a feleségvásárlás divatozik minek eredménye az, hogy a házastársak között igen gyakran hallani — mi náluk igen gyorsan s akadálytalanul történik, hogy «Váljunk el!»

Heti piac.

Szarvas, 1893. Aprilis 14-n
Buza legjobb 7.40. közepes 7.20
Árpa, legjobb 4.20 Zab, legjobb 4.80 Kukoricza 4.40. Széna 3.40. Szalma 1.—. Kőszén 1.30. Marhahús —.56 és — Juhhús —.40 Sertéshús —.48. Szalonna —.50. Disznózsír 65. Napszám árak. Egykét lovas napszám 2 frt 50 Férfi ellátással 30. Ellátás nélkül 50 kr. Nő ellátással 25 kr. Ellátás nélkül 30 kr. Gyermekek ellátással 15 kr. Ellátás nélkül 20.

Vasuti menetrend.

Érvénye 1892. október 1-től kezdve.
Szarvas-Mezőtúr.
7401. v. 7413. v.
Szarvas indul: 9:34 d. e. 1:46 d. u.
Mező-Túr érk: 10:20 > 2:32 >

Mezőtúr-Szarvas.

7412. v. 7402. v.

Mező-Túr indul: 12:36 d. u. 5:10 d. u
Szarvas érk: 1:22 > 5:56 >

Arad-Budapest.

601. gy. 603. sz. 605. sz

Arad ind: 8:20 d. e. 11:18 d. e. 9:05 este
Csaba érk: 9:20 > 12:50 > 10:50 >
> ind: 9:25 > 1:15 d. u. 11:05 éjjel
Mező-Túr érk: 10:29 > 2:42 d. u. 12:49 >
> ind: 10:30 > 2:50 > 12:53 >
Szolnok érk: 11:15 > 4:04 > 2:06 >
> ind: 11:46 > 4:15 > 2:21 >
Budapest érk: 1:50 d. u. 7:25 este 5:50 regge

Arad-Budapest.

602. gy. 604. sz. 606. sz

Budapest ind: 1:55 d. u. 8:10 d. e. 9:30 ese
Szolnok érk: 3:53 > 11:04 > 12:35 éjjel
Mező-Túr érk: 4:47 > 12:17 d. u. 2:06 >
> ind: 4:48 > 12:24 > 2:09 >
Csaba érk: 5:52 > 1:48 > 3:33 >
> ind: 5:57 > 2:13 > 3:53 >
Arad érk: 6:57 ese 3:45 > 4:52 reggel

Felelős szerkesztő: Miháfi József

Laptulajdonosok:

Deutsensmid János és Miháfi József

Pályázati hirdetmény!

A szarvasi takarékpénztár részvénytársaságról betöltendő pénztárnoki esetleg jegyzői állásra előbbi.

Évi 1200 frt, utóbbi évi 800 frt, fizetés mellett

P á l y á z a t NYITTATIK.

A jegyzői állásra pályázók közül azok kiki a könyvvezetésben is jártassággal bírnak előnyös figyelemben részesülnek.

Pályázni szándékozók felhivatnak hogy saját kezüleg irt, szakképzettséget, életkort s eddigi működést igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaikat legkésőbb f. évi ápril. hó 25-ig az igazgatóságához juttatni sziveskedjenek.

Egyidejüleg igazolandó hogy az évi fizetés kétszerezének összegét cautióképp képes készpénzben vagy jelzálogilag biztosított kötelezvényben letenni.

Kelt Szarvas, április 12. 1893.

A szarvasi takarékpénztár igazgatósága.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Van szerencsém a n. é. község b. tudomására hozni, hogy továbbra is fennálló

koporsó raktáromat

saját házamban csizmadia utca 559. sz. helyeztem át.

Maradok kiváló tisztelettel
SZÜLE KÁLMÁN
érület- és betor asztalos.

HIRDETÉS.

Egy jól berendezett szatócs üzlet, elköltözés miatt kedvező feltételek mellett eladó s azonnal átvehető. Ugyan ott egy jókarban lévő

Singer varró gép

is eladó, tudakozódhatni e lap kiadóhivatalában.

HIRDETÉS.

Különféle erfurti fris virág és vetemény

Magvak

kaphatók,
DEUTSENSMID JÁNOS

kereskedésében
selyem utca 240. sz.
Ugyanolt finom gyöngyösi asztali bor kicsinyben és nagyban kapható.